

M&R BIURO PROJEKTÓW MIELOCH SP Z O.O.

UL. MACIEJA RATAJA 106A, 61-695 POZNAŃ

TEL./FAX. +48 61 826 92 49

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY STĘSZEW W PIEKARACH

DATA OPRACOWANIA: MAJ 2015

LIPIEC 2015

OPRACOWANIE: MGR JOANNA SIERGIEJ

SPIS TREŚCI

WSTĘP		
1.	Przedmiot opracowania	4
2.	Podstawy formalno - prawne opracowania	4
3.	Cel i zakres merytoryczny opracowania	5
4.	Metody pracy i materiały źródłowe	6
CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA		
5.	Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	8
6.	Charakterystyka i stan poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań	8
6.1	Rzeźba terenu	8
6.2	Warunki geologiczno-gruntowe	8
6.3	Warunki wodne	8
6.4	Gleby	9
6.5	Szata roślinna i świat zwierzęcy	9
6.6	Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny	9
OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM		
7.	Ocena rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych i innych ustaleń projektu zmiany Studium	10
7.1	Cel opracowania projektu zmiany Studium	10
7.2	Ustalenia projektu zmiany Studium	11
7.3	Powiązanie ustaleń projektu zmiany Studium z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.	13
7.4	Skutki braku realizacji ustaleń projektu zmiany Studium	15
7.5	Istotne dla projektu zmiany Studium... zapisy zawarte w ustawach	16
7.6	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu zmiany Studium	17
8.	Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany Studium, w tym:	17
8.1	Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby	17

	8.2	Oddziaływanie na warunki podłoża	18
	8.3	Oddziaływanie na warunki wodne	18
	8.4	Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000	19
	8.5	Oddziaływanie na stan higieny atmosfery i klimat akustyczny	19
	8.6	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	20
	8.7	Oddziaływanie na ludzi	20
	8.8	Oddziaływanie na krajobraz	20
	8.9	Oddziaływanie na zasoby naturalne	20
	8.10	Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	21
	8.11	Transgraniczne oddziaływanie	21
9.	Rozwiązania alternatywne		21
10.	Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko		21
11.	Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanej zmiany Studium oraz częstotliwość jej przeprowadzania		21
12.	Streszczenie		22
ZAŁĄCZNIKI			
1.	Lokalizacja obszaru opracowania na tle mapy topograficznej		
2.	Dokumentacja fotograficzna		
3.	Projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew w Piekarach.		

WSTĘP

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew w Piekarach, wywołanego uchwałą Nr IV/37/2015 Rady Miejskiej Gminy Stęszew z dnia 5 lutego 2015 r.

Obszar opracowania obejmuje działki nr ewid. 5/6 i 5/7 położone w obrębie geodezyjnym Piekary, gm. Stęszew o łącznej powierzchni ok. 0,0329ha.

W jego granicach znajdują się tereny nieurządzone, znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy jednorodzinnej i gospodarstw rolnych, zbiornika wodnego oraz zieleni publicznej.

Układ komunikacyjny terenu oparty jest o drogę powiatową nr 2455P.

2. Podstawy formalno – prawne opracowania

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 t.j.) na organie administracji opracowującym m.in. projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy spoczywa obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ww. dokumentu. W tym zakresie nowa ustawa zmienia i precyzuje obowiązujące przed jej wejściem w życie zapisy art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 tekst jednolity). Stanowi ona jednocześnie dostosowanie polskich regulacji prawnych do ustaleń zawartych w dyrektywach Wspólnot Europejskich.

W myśl ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Sporządzenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* – ma na celu przede wszystkim, w oparciu o istniejące uwarunkowania, określenie m. in.:

- kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów,
- kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy,
- obszarów i zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk,
- obszarów i zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunków i zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych,
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.

Prognoza ma na celu identyfikację przewidywanych ewentualnych skutków wpływu ustaleń projektu studium na środowisko, ocenę zaproponowanych w nim rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych, a także ich zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne dla każdego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, o ile projekt studium nie uzyska odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynikającego ze stosownego uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym. Analizie i ocenie podlega projekt studium wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny nr 3 do niniejszego opracowania. Prognoza pozwala – we wszystkich fazach planowania

– uwzględnić wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi a przyjętymi rozwiązaniami planistycznymi.

Prognoza oddziaływania na środowisko, wraz z projektem Studium..., jest przedmiotem społecznej oceny – podlega wyłożeniu do publicznego wglądu, a jej ustalenia mogą mieć wpływ na decyzję Rady Miejskiej w sprawie uchwalenia Studium....

3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie Studium form zagospodarowania przestrzennego, między innymi poprzez ocenę relacji pomiędzy przyjętymi w projekcie Studium rozwiązaniami planistycznymi a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, a także aspektami gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem uwarunkowań i rysunkiem kierunków, stanowiącymi załączniki graficzne uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie wskazano w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z tym artykułem prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązanie z innymi dokumentami.
2. Informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
5. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.
2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.
3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.
5. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Ponadto prognoza przedstawia:

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.
2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu, cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym

dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*, informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy – regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.

Niniejsza prognoza została opracowana w oparciu o akty prawne:

- ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 tekst jednolity),
- ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 tekst ujednolicony),
- ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2012 r., poz. 145),
- ustawę z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych przyrody* (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 909),
- ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* z (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 196 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 kwietnia 2012 r. *w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych* (Dz. U. z 2012r. poz. 463),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014, poz. 112 tekst jednolity),
- rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. *w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza* (Dz. U. Nr 0, poz. 914),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014r., poz. 1409).
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014r., poz. 1408).
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2014r., poz. 1348).

4. Metody pracy i materiały źródłowe

W Prognozie przedstawiono wyniki analizy, a także oceny potencjalnych zagrożeń dla środowiska wynikających z zapisów Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew w Piekarach. Zaproponowano rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ ustaleń projektu Studium na środowisko. Określono także możliwości podniesienia kondycji i sprawności funkcjonowania systemów przyrodniczych.

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Atlas klimatu województwa Wielkopolskiego, R. Farat (red.), IMGW w Poznaniu, 2004,

- Ekologia a planowanie przestrzenne, Wiadomości Ekologiczne, t. XXXI, z.3, PAN, 1985,
- Fizjografia Urbanistyczna, A. Szponar, PWN Warszawa, 2003,
- Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno – geograficzne, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1994,
- Geograficzne badania środowiska przyrodniczego, Rychling A. (red.), PWN Warszawa, 2007,
- Geomorfologia, Klimaszewski M., PWN Warszawa, 1978,
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA. Fundacja IUCN, Warszawa,
- Mała retencja wodna w Wielkopolsce i jej uwarunkowania przyrodnicze M. Kraska, A. Kaniecki, PAN Kraków, 1995, Meteorologia i klimatologia dla rolników. J. Gumiński, Warszawa 1954,
- Ocena wstępna jakości powietrza w Wielkopolsce – Pierwszy etap dostosowania monitoringu do prawodawstwa Unii Europejskiej, D. Krysiak, M. Pyłuk, Biblioteka Monitoringu Środowiska. Wojewódzki Inspektorat ochrony Środowiska w Poznaniu (<http://www.fineprint.com>), 2002,
- Ochrona środowiska w gospodarce przestrzennej, L. Ryszkowski, A. Kędziora (red.), Prodruck, Poznań, 2005 r. Rozwój rolnictwa i jego wpływ na gospodarkę przestrzenną Wielkopolski, A. Bobrowski, Prodruck, Poznań 2005,
- Wielkopolski Park Narodowy. Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza nr 25. Paweł Anders, Krzysztof Kasprzak, Beata Raszka. Wydawnictwo WBP, Poznań 1999,
- Wielkopolski Park Narodowy. Biuletyn informacyjny,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2013, WIOŚ, Poznań, 2014.

Materiały kartograficzne

- mapa topograficzna dla obszaru gminy,
- mapa hydrograficzna, w skali 1:50000, ark N-33-130-C, Buk, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, 2001 r.,
- mapa sozologiczna, w skali 1:50000, ark. N-33-130-C, Buk, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, 2004 r.,
- www.geoportal.gov.pl
- <http://podgik.poznan.pl>

Dokumenty, inne opracowania:

- Uchwała Nr IV/37/2015 Rady Miejskiej Gminy Stęszew z dnia 5 lutego 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew w Piekarach,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stęszew - 2014r.,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.
- Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Program działań na lata 2007-2013, Warszawa 2007,
- II Polityka ekologiczna Państwa, Warszawa 2001,
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010, Warszawa 2003,
- Polityka ekologiczna państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016, Warszawa 2008.

Inne źródła:

- wizje terenowe (2015 r.),
- dokumentacja fotograficzna (2015 r.)

Powyższe materiały, w połączeniu ze szczegółową wizją terenową, pozwoliły opracować charakterystykę stanu funkcjonowania środowiska, a także możliwości regeneracji i rewitalizacji. Charakterystyka ta została zawarta w rozdziale 5 i 6 *Prognozy*.

W toku prac nad sporządzeniem prognozy przeprowadzono badania terenowe, a także zastosowano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o

środowisku i mechanizmach jego funkcjonowania. Dodatkowo posłużono się także metodą porównawczą, wykorzystując ogólną wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Gmina Stęszew położona jest centralnej części województwa wielkopolskiego, a samo miasto Stęszew, będące siedzibą władz samorządowych, zlokalizowane jest w odległości ok. 20 km na południowy zachód od Poznania. Gmina położona jest przy krajowej drodze nr 5 (Poznań – Wrocław).

Teren objęty opracowaniem we wsi Piekary położony jest na północny zachód od miasta Stęszew i obejmuje działki nr ewid. 5/6 i 5/7. W jego granicach znajdują się tereny nieurządzone porośnięte roślinnością trawiastą i przywodną. W bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się staw po stronie zachodniej oraz zagospodarowane tereny sportowo – rekreacyjne, w postaci boiska i placu zabaw, po stronie wschodniej. O strony północnej natomiast sąsiaduje z zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Po południowej stronie drogi powiatowej sąsiedztwo stanowią zabudowania zagrodowe. Przez działki, po ich północno-zachodniej części przebiega rów melioracyjny o symbolu „R-Str-27-3”.

Na obszarze istnieje infrastruktura techniczna – gazowa (gazociąg średniego ciśnienia dn 63PE).

Układ komunikacyjny terenu oparty jest o drogę powiatową nr 2455P, z którą graniczy od strony południowej.

6. Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań

6.1. Rzeźba terenu

Zgodnie z regionalizacją fizyczno - geograficzną Polski J. Kondrackiego gmina Stęszew położona jest w krainie Pojezierze Stęszewskie, mezoregionie Pojezierze Poznańskie, wchodzącym w skład makroregionu Pojezierze Wielkopolskie, podprovincji Pojezierze Południowobałtyckie.

Na ukształtowanie rzeźby terenu miało wpływ zlodowacenie północnopolskie, faza leszczyńska. Teren gminy pod względem geomorfologicznym znajduje się na bardzo urozmaiconym obszarze, występują tu liczne polodowcowe formy rzeźby.

Teren na obszarze wsi Piekary położony jest na wysokości od ok. 85 m n.p.m. i nieznacznie opada w kierunku zachodnim.

Rzeźba terenu obszaru objętego analizą nie stwarza większych ograniczeń w zagospodarowaniu i zabudowie terenu. Możliwe jest zagospodarowanie tych obszarów, przy zapewnieniu odpowiedniego spływu wód opadowych i roztopowych. Istotne jest, aby przy wprowadzaniu nowego zainwestowania zapewnić odpowiednie gospodarowanie masami ziemnymi, które mogą powstać w trakcie prac budowlanych.

6.2. Warunki geologiczno – gruntowe

Według mapy hydrograficznej w rejonie obszaru objętego opracowaniem występują grunty o przepuszczalności słabej zbudowane z glin i pyłów. Strop trzeciorzędowy budują iły plicieńskie, a powierzchnia jest urozmaicona. Natomiast utwory czwartorzędowe tworzą gliny morenowe oraz piaski i żwiry. Ich miąższość wynosi ok. 50 m.

Warunki geotechniczne ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo zbiornika wodnego i rowu melioracyjnego oraz niewielką powierzchnię działek objętych granicami opracowania nie dają większej możliwości do sytuowania zabudowy. Na teren ten może być wprowadzane nowe zainwestowanie jedynie w postaci elementów małej architektury.

6.3. Warunki wodne

Gmina Stęszew położona jest w całości dorzeczu rzeki Warty, a przez jej teren przebiegają działy wodne III i IV rzędu.

Przez działki, po północno-zachodniej części obszaru opracowania przebiega rów melioracyjny o symbolu „R-Str-27-3”.

Obszar opracowania położony jest w zasięgu jednolitej części wód powierzchniowych JCWP – rzek Dopływ spod Dobieżyna oraz jezior – Jeziora Strykowskiego. Dopływ spod Dobieżyna jest potokiem nizinny lessowo – gliniastym o charakterze naturalnym. Stan jednolitych części wód jest określany jako zły (ostatnie badanie w 2010r.), a osiągnięcie celów środowiskowych jest zagrożone.

Zgodnie z mapą hydrograficzną głębokość zalegania wód gruntowych oscyluje na poziomie ok. 1,5 m p. p. t. Obszar opracowania znajduje się w większości na gruntach o przepuszczalności słabej.

Obszar gminy objęty opracowaniem położony jest na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144, Wielkopolskiej Doliny Kopalnej. Są to wody czwartorzędowe znajdujące się na dwóch poziomach: gruntowym (nieeksploatowanym) i międzyglinowym (WDK). Warstwa wodonośna WDK zalega na głębokości 30 – 50 m p.p.t. i ma miąższość od 20 do 30 m.

Główne zanieczyszczenia wód podziemnych w poziomie gruntowym na tym terenie pochodzą z działalności rolniczej oraz nieszczelnych zbiorników bezodpływowych na ścieki bytowe i gospodarskie. Wody WDK nie są obecnie zanieczyszczone. Zgodnie z „Oceną jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2014r. (wg badań PIG) przedstawioną przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w punkcie pomiarowo – kontrolnych w rejonie obszaru opracowania - Dakowy Suche, gm. Buk, dla jednolitej części wód podziemnych nr 62, do której on należy zaliczono wody do III klasy surowej oraz II klasy końcowej. Przy czym klasę III w tym punkcie kontrolnym dla tej części wód podziemnych osiągały jedynie żelazo (Fe) o geogenicznym pochodzeniu oraz tlen (O_2) będące parametrem terenowym. Przy czym stan jednolitych części wód podziemnych dla tego obszaru został określony jako dobry. Do głównych celów środowiskowych dla tego obszaru będzie osiągnięcie stanu ilościowego i chemicznego przynajmniej dobrego oraz zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych.

6.4. Gleby

Na obszarze opracowania grunty są antropogeniczne przekształcone, funkcjonujące wcześniej jako użytki rolne, na obszarze objętym opracowaniem dominują gleby klas IVa, określone w ewidencji gruntów jako grunty orne. Gleby na obszarze opracowania to przede wszystkim gleby bielcowe na piaskach słabogliniastych i gliniastych lekkich.

Tereny opracowania ulegają antropopresji wynikającej z wprowadzania na teren obszar zainwestowania.

6.5. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Na obszarze opracowania dominuje roślinność trawiasta, a w sąsiedztwie przywodna w postaci trzcin. Jednocześnie w granicy zachodniej obszaru opracowania rosną topole.

Jednakże ze względu na znaczną monokulturowość obszaru może dojść na tym terenie do zmniejszenia odporności środowiska na czynniki przyspieszające jego degradację.

Fauna na obszarze opracowania jest charakterystyczna dla obszarów nizinnych kraju, przy czym ze względu na położenie w sąsiedztwie terenów zabudowanych prawdopodobieństwo występowania większych ssaków, jak: sarny, dziki, jelenie jest niewielkie. Natomiast dzikie króliki i lisy, ale także kuny, jenoty, jeże, ryjówki, krety i myszy polne, a także nietoperze mogą pojawiać się w okolicy obszaru opracowania, w szczególności ze względu na obecność w pobliżu stawu wodnego. Z tego względu również na obszarze w granicach opracowania mogą występować gady (padalec, zaskroniec) i płazy, w tym gatunki będące pod ochroną. Wśród ptactwa mogą występować w tym rejonie: bociany białe, sroki, sikorki oraz inne gatunki pospolite, przystosowane do istniejących warunków życia. Jednocześnie licznie występują w rejonie obszaru opracowania owady oraz w mniejszej ilości mięczaki. Nie stwierdzono na obszarze objętym projektem zmiany Studium siedlisk ww. gatunków, a jedynie mogą one potencjalnie w tym obszarze występować przemieszczając się pomiędzy terenami siedliskowymi.

6.6. Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny

Klimat lokalny warunkowany jest rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym. Bardzo ważną rolę odgrywają tu wysokość opadów, siła i kierunek wiatru, temperatura powietrza oraz wilgotność.

Obszar opracowania według podziału rolniczo – klimatycznego R. Gumińskiego położony jest w dzielnicy środkowej. Zaliczana ona jest do najcieplejszych w obrębie kraju. Jednocześnie jest to jeden z najsuchszych regionów Polski, gdyż średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi około 500 -550 mm. Średnia roczna temperatura wynosi ok. 8 ° C. Liczba dni pochmurnych wynosi 130 w roku, natomiast pokrywa śnieżna zalega średnio 40 -50 dni. Okres wegetacyjny na obszarze zmiany Studium trwa przeciętnie około 220 dni.

Klimat gminy Stęszew kształtowany jest głównie masami powietrza znad północnego Oceanu Atlantyckiego oraz podzwrotnikowego i polarnomorskiego znad Europy wschodniej i Azji. Czynniki te powodują, że klimat gminy jest łagodny. Dominują wiatry zachodnie i południowo - zachodnie, przy czym na przełomie zimy i wiosny zwiększa się udział wiatrów wschodnich.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. *w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza* miasto i gmina Stęszew **położona jest w zasięgu strefy wielkopolskiej dla celów oceny jakości powietrza pod kątem zawartości ozonu, dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla i benzenu, pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz zawartego w tym pyłu ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu, a także pyłu zawieszonego PM_{2,5}.** „Roczna ocena jakości powietrza w Wielkopolsce za rok 2014” opracowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w 2015 roku wykazała, że strefa wielkopolska wg kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia, w zakresie zawartości dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu, ozonu i pyłu PM_{2,5} została zakwalifikowana w klasie A. Natomiast w zakresie zawartości benzo(a)pirenu ze względu na przekroczenie poziomu docelowego oraz pyłu PM₁₀ ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla 24 godzin zakwalifikowano strefę w klasie C. Jednocześnie pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską w całości w zakresie zawartości dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu zakwalifikowano do strefy A.

Kwalifikacja do klasy A oznacza, że w tym zakresie stężenia zanieczyszczenia nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych. Kwalifikacja do klasy B oznacza, że w tym zakresie stężenia zanieczyszczenia przekraczają poziomów dopuszczalnych, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji. Kwalifikacja do klasy C oznacza, że stężenia zanieczyszczenia przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe.

Dla obszarów wykazujących przekroczenia poziomów dopuszczalnych zostały opracowane programy ochrony powietrza wskazujące kierunki działań niezbędnych do przywrócenia standardów jakości powietrza.

Pod względem komfortu akustycznego na terenie opracowania nie występują lokalne źródła hałasu, które mogłyby powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych dla pory dziennej i nocnej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*. Obszar opracowania przylega do drogi powiatowej nr 2455P, która jednak nie generuje zwiększonego hałasu komunikacyjnego i jest drogą częściowo klasy zbiorczej, a częściowo klasy lokalnej. Dla tego odcinka drogi nie były prowadzone pomiary hałasu.

OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

7. Ocena rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych i innych ustaleń projektu Studium

7.1. Cel opracowania projektu Studium

Jednym z celów sporządzenia Studium jest stworzenie podstawy do opracowywania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które pozwolą na określenie rozwiązań

funkcjonalno – przestrzennych oraz zasad zagospodarowania i zabudowy, z uwzględnieniem walorów krajobrazowych, wymogów ładu przestrzennego i ochrony środowiska oraz obecnych potrzeb gminy. Pozwoli również na sformułowanie w mpzp docelowych układów powiązań komunikacyjnych oraz uzbrojenia terenów w elementy infrastruktury technicznej, a także na określone granic ewentualnych terenów publicznych i szczegółowych zasad ich ochrony.

Zgodnie z uzasadnieniem do uchwały Nr IV/37/2015 Rady Miejskiej Gminy Stęszew z dnia 5 lutego 2015 r. potrzeba sporządzenia dla wyżej wymienionego obszaru zmiany Studium wynika z woli zmiany kierunku zagospodarowania przestrzennego z terenu zabudowy mieszkaniowej na teren infrastruktury gminnej, przy jednoczesnym zabezpieczeniu prawidłowego funkcjonowania terenów sąsiednich oraz ustaleniu właściwych parametrów i wskaźników dla projektowanych inwestycji. Wymaga to opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz określenia odpowiednich parametrów i zasad zagospodarowania.

W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew, zatwierdzonym uchwałą Rady Miejskiej Gminy Stęszew nr XXXIX/333/2014 z dnia 11 września 2014 r., analizowany obszar znajduje się na terenach oznaczonych symbolem M – zabudowa mieszkaniowa.

7.2. Ustalenia projektu Studium

W ww. projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenie terenu na cele infrastruktury technicznej oznaczone symbolem IT na rysunku zmiany Studium. Dla obszaru oznaczonego w zmianie Studium symbolem IT: ustala się realizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, dopuszcza się lokalizowanie terenów zieleni urządzonej.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze istniejące na przedmiotowym terenie, określone w rozdziale 5 i 6 niniejszej prognozy, do najważniejszych przesłanek projektu zmiany Studium... należą zapisy stanowiące podstawę do stworzenia optymalnego rozwiązania funkcjonalno – przestrzennego, w kolejnym etapie jakim jest plan miejscowy. Ze względu na uwarunkowania fizjograficzne oraz sąsiedztwo analizowanego obszaru predestynowanym przeznaczeniem terenu w przypadku jego przekształcenia jest infrastruktura techniczna.

Dokładne przeznaczenie terenów zostanie określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego po uwzględnieniu lokalnych uwarunkowań i wniosków właścicieli nieruchomości. Jednocześnie zmiana Studium... ustala się realizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej. W miejscowych planach należy określić dokładne parametry dotyczące minimalnych powierzchni działek, powierzchni terenu biologicznie, zasady podziału terenów na działki o adekwatnie do istniejących warunków przestrzennych: zakazuje się groduzenia terenu ogrodzeniami pełnymi, ogrodzeniami z prefabrykatów betonowych i żelbetowych oraz z odpadów metalowych i blach od strony dróg publicznych. **Projektowane inwestycje nie mogą powodować kolizji z istniejącym uzbrojeniem naziemnym i podziemnym.** Przeznaczenie określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego powinno być jednoznaczne, tak aby możliwe było określenie wymagań dotyczących kształtowania komfortu akustycznego w środowisku.

W projekcie zmiany Studium... znalazł się także szereg zapisów z zakresu zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk. Przede wszystkim ustalono, że:

- należy dążyć do ochrony jakości wód podziemnych i powierzchniowych poprzez zmniejszenie obciążeń i wyeliminowanie zrzutów zanieczyszczeń (szczególnie substancji biogenych, organicznych i toksycznych) do gruntu i do wód powierzchniowych. Ustala się obowiązek minimalizacji oddziaływania na środowisko poprzez rozwiązanie gospodarki wodno - ściekowej w nawiązaniu do planowanych rozwiązań w tej części gminy.
- w miarę możliwości postuluje się o dostosowanie, ze względu na ochronę wód podziemnych, lokalizacji **nowych obiektów, do struktur** hydrogeologicznych.

- ze względu na potrzebę nieograniczania infiltracji wód opadowych powinno się przeznaczać na cele budowlane wyłącznie niezbędnych fragmenty zagospodarowywanych obszarów oraz stosować w miarę możliwości materiały pozwalające na infiltrację wód opadowych.
- powinno się w miarę możliwości stosować rozwiązania zmierzające do przeciwdziałania skutkom suszy poprzez zwiększenie małej retencji wodnej oraz wdrażanie proekologicznych metod retencjonowania wody.
- oddziaływanie na środowisko, związane z funkcją terenu nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny.
- należy dążyć do utrzymania wysokiej jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń np. poprzez stosowanie do celów grzewczych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi spalanych w urządzeniach o wysokim stopniu sprawności oraz wykorzystanie alternatywnych źródeł energii.
- w zakresie zagospodarowania mas ziemnych warunki zgody na zmianę ukształtowania terenu lub jej zakaz należy dokładnie określić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przy czym dopuszcza się zagospodarowanie mas ziemnych pochodzących z wykopów, a spełniających standardy jakości gleby lub ziemi na działce inwestorskiej, poprzez wykorzystanie ich do kształtowania terenów zieleni towarzyszącej inwestycjom, z możliwością usuwania ich także poza obszar planu, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- miejscowy plan powinien też ustalać właściwe zasady gospodarki odpadami komunalnymi, takie jak obowiązek zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Na omawianych terenach nie przewiduje się lokalizowania uzdrowisk.

W zapisach zmiany Studium... uwzględnia się również kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, odnoszące się m.in. do prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej. Ustalono, że:

- przewiduje się uzbrojenie terenów objętych zmianą Studium w podstawową sieć infrastruktury technicznej; Na obszarze studium dopuszcza się lokalizowanie infrastruktury technicznej, w tym telekomunikacyjnej;
- miejscowy plan określi sposób odprowadzenia ewentualnych ścieków komunalny oraz wód opadowych i roztopowych, który zagwarantuje ochronę gruntów przed zanieczyszczeniami; Przewiduje się, że ścieki komunalne docelowo odprowadzane będą do zbiorczej kanalizacji sanitarnej, przy czym do czasu jej realizacji będą okresowo przechowywane w szczelnych bezodpływowych zbiornikach na ścieki, a następnie przez koncesjonowane firmy przewożone do gminnej oczyszczalni ścieków;
- ścieki w postaci wód opadowych i roztopowych z nawierzchni szczelnych będą odprowadzane w miarę możliwości do zbiorczej kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, a w przypadku jej braku dopuszcza się odprowadzanie ich na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych; planowane rozwiązanie przestrzenne w zakresie ściekowej powinny uwzględniać kompleksowe rozwiązanie odprowadzenia ścieków opadowych z ciągów komunikacyjnych, placów i parkingów oraz oczyszczenie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- ustala się zakaz rolniczego wykorzystania ścieków w strefach ochronnych ujęć i zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych;
- pobór wody do celów bytowo – gospodarczych z sieci wodociągowej przy czym dopuszcza się do czasu realizacji sieci wodociągowej pobór z indywidualnych ujęć wody zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci elektroenergetycznych. W przypadku projektowania obiektów o dużym zapotrzebowaniu na energię elektryczną lub terenów o intensywnej zabudowie należy przewidzieć wydzielenie miejsca pod trafostację 15/0,4kV na etapie opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;

- na obszarze objętym zmianą Studium w miejscowości Piekary dla terenu obejmującego działki 5/6 i 5/7 w miejscowości Piekary – dostępność do przyległej drogi powiatowej jednym zjazdem.

Natomiast w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej ustalono, iż na obszarze objętym zmianą Studium w miejscowości Piekary nie występują obszary dziedzictwa kulturowego, zabytki oraz dobra kultury współczesnej, dlatego też nie określa się szczególnych zasad ich ochrony.

Jednocześnie w zakresie kierunków i zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej na terenach objętych zmianą Studium nie wskazano obszarów przeznaczonych do zalesienia.

Pozytywnie należy ocenić zapisy uściślające warunki ochrony środowiska przyrodniczego oraz kształtowania ładu przestrzennego.

7.3. Powiązanie ustaleń projektu Studium z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. nakłada obowiązek nie naruszania przez miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Jednocześnie studium jako dokument wyrażający politykę przestrzenną na szczeblu lokalnym musi być zgodny z polityką przestrzenną prowadzoną na szczeblu wojewódzkim, a ta z krajową polityką przestrzenną. Wzajemne powiązanie tych dokumentów zapewnia spójne i całościowe kształtowanie przestrzeni oraz umożliwia przeprowadzanie inwestycji strategicznych w skali krajowej.

Na terenie gminy Stęszew obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew, zatwierdzone uchwałą Rady Miejskiej Gminy Stęszew nr XXXIX/333/2014 z dnia 11 września 2014r., gdzie obszar objęty opracowaniem znajduje się na terenach oznaczonych symbolem M – zabudowa mieszkaniowa.

Obszar gminy Stęszew został uwzględniony w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego z 2010 r., który stanowi dokument nadrzędny w stosunku do opracowywanej zmiany Studium... Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego został przyjęty uchwałą nr XVI/690/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010 r. W obowiązującym dokumencie gmina Stęszew znajduje się w obszarze funkcjonalnym Poznania. Projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie, który obejmuje jest dostosowany do powyższego dokumentu poprzez uwzględnienie m.in. przebiegu infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, zapisów dotyczących ochrony dziedzictwa kulturowego, kierunków rozwoju osadnictwa.

Ważnymi dokumentami, mającymi wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego na szczeblu gminnym są lokalne programy ochrony środowiska oraz wojewódzkie plany gospodarki odpadami. Na obszarze gminy Stęszew obowiązuje Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Związku Międzygminnego „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT”, uchwała nr 105/XLIII/2013 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Centrum Zagospodarowania Odpadów - SELEKT” z dnia 22.02.2013r. oraz „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stęszew na lata 2011-2014 z perspektywą do roku 2018.”. Zapisy w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami są dostosowane do obowiązujących prawa lokalnego.

Ze względu na przynależność Polski do Unii Europejskiej Polska zobowiązana jest do przestrzegania prawa Unii oraz brania udziału w działaniach zapobiegawczych i regulujących w zakresie ochrony środowiska. Zadania priorytetowe to przede wszystkim: przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochrona różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Tworząc zapisy planistyczne należy uwzględniać cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów rangi międzynarodowej. Należą do nich m.in.:

1. dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985),

2. dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),
3. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
4. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
5. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
6. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008).

Ponadto są to ustalenia wynikające z szeregu konwencji międzynarodowych, a szczególnie z konferencji ONZ w Rio de Janeiro z 1992 r. zawartych w ramowej konwencji w sprawie zmian klimatu.

Zapisy powyższych przepisów zostały przede wszystkim uwzględnione w procedurze sporządzania zmiany Studium, która wymaga opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania planów i programów. Niniejszy dokument dodatkowo, oprócz samego projektu Studium, podlega ocenie społeczeństwa i jest dostępny do wglądu w trakcie sporządzania Studium, jak i po jego zakończeniu. Ponadto społeczność może składać zarówno wnioski, jak i uwagi do tego dokumentu. Prognoza zawiera opis metod analiz skutków realizacji ustaleń Studium na środowisko oraz sposób oddziaływania zapisów Studium na poszczególne komponenty środowiska. Jednocześnie integralną częścią każdego Studium jest pisemne podsumowanie uzasadniające wybór przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych oraz zawierające propozycje metod przeprowadzania monitoringu realizacji ustaleń Studium i jego częstotliwość.

Na poziomie krajowym strategiczne cele ochrony środowiska, oparte o prawo międzynarodowe, zawarte są w dokumentach rządowych takich jak: II Polityka Ekologiczna Państwa, Polityka ekologiczna Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010 oraz w uaktualnianej Polityce ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.

Polska polityka ekologiczna opiera się na konstytucyjnej zasadzie zrównoważonego rozwoju, co powoduje, że musi być uwzględniana we wszystkich dokumentach strategicznych i programach, mających wpływ na środowisko. Jednocześnie zgodnie z art. 74 Konstytucji RP nakłada to obowiązek dbałości o środowisko na instytucje publiczne. Celem podstawowym II Polityki ekologicznej jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych), przy założeniu, że strategia zrównoważonego rozwoju Polski pozwoli na wdrażanie takiego modelu tego rozwoju, który zapewni na tyle skuteczną regulację i reglamentację korzystania ze środowiska, aby rodzaj i skala tego korzystania realizowane przez wszystkich użytkowników nie stwarzały zagrożenia dla jakości i trwałości przyrodniczych zasobów.

W maju 2003 r. Sejm RP przyjął dokument „Polityka ekologiczna państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010” stanowiący uszczegółowienie „II Polityki ekologicznej Państwa” z 2000 r. Natomiast w maju 2009 r. został przyjęty dokument „Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”.

Dokument ten jest dostosowaniem wcześniejszego dokumentu do zmian w prawodawstwie polskim i wspólnotowym w zakresie ochrony środowiska. Kierunki działań określone w celach średniookresowych do 2016 r. mają stać się odpowiedzią na przywrócenie właściwej roli planowaniu przestrzennemu, w szczególności w zakresie lokalizacji nowych inwestycji. Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych (np. racjonalizację użytkowania wody, ochronę zasobów kopalin, wzbogacenie i racjonalną eksploatację zasobów leśnych, ochronę gleb itd.) i w zakresie jakości środowiska. Cele dotyczące jakości środowiska odnoszą się w szczególności do gospodarowania odpadami, stosunków wodnych i jakości wód, jakości

powietrza, zmiany klimatu, hałasu i promieniowania, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, a także różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

Projekt zmiany Studium powiązany jest z powyższym dokumentem, m. in. poprzez wprowadzenie ustaleń dotyczących:

1. ochrony gleb (zapisy o: konieczności dokładnego określenia warunków zgody na zmianę ukształtowania terenu lub jej zakaz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, o dopuszczeniu zagospodarowania mas ziemnych pochodzących z wykopów, a spełniających standardy jakości gleby lub ziemi na działce inwestorskiej, poprzez wykorzystanie ich do kształtowania terenów zieleni towarzyszącej inwestycjom, z możliwością usuwania ich także poza obszar planu, zgodnie z przepisami odrębnymi);
2. jakości wód powierzchniowych (zapisy o: konieczności dążenia do ochrony jakości wód podziemnych i powierzchniowych poprzez zmniejszenie obciążeń i wyeliminowanie zrzutów zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych, obowiązku minimalizacji oddziaływania na środowisko poprzez rozwiązanie gospodarki wodno - ściekowej w nawiązaniu do planowanych rozwiązań w tej części gminy, o dostosowaniu, ze względu na ochronę wód podziemnych, lokalizacji nowych obiektów, szczególnie tych uciążliwych dla środowiska, do struktur hydrogeologicznych, a także o przeznaczaniu na cele budowlane wyłącznie niezbędnych fragmenty zagospodarowywanych obszarów oraz stosować w miarę możliwości materiały pozwalające na infiltrację wód opadowych);
3. gospodarowania odpadami (zapis o: konieczności zawarcia w miejscowym planie ustaleń dotyczących właściwych zasad gospodarki odpadami komunalnymi, takich jak obowiązek zagospodarowania odpadów na zasadach określonych przepisach odrębnych);
4. jakości powietrza (zapisy o: nakazie dążenia do utrzymania wysokiej jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń np. poprzez stosowanie do celów grzewczych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi spalanych w urządzeniach o wysokim stopniu sprawności oraz wykorzystanie alternatywnych źródeł energii);
5. wyeliminowania potencjalnych źródeł hałasu (zapis o tym, że oddziaływanie na środowisko, związane z funkcją terenu nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny).

Ponadto w dniu 26 października 2007 r. Rada Ministrów uchwaliła „Krajową strategię ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Program działań na lata 2007-2013”. Dokument ten zakłada kompleksową i uwzględniającą wszelkie najistotniejsze potrzeby zachowania różnorodności biologicznej realizację zobowiązań wynikających z zawartych przez Polskę zobowiązań międzynarodowych oraz efektywną ochronę i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrody. Jest to także kontynuacja i rozwinięcie analogicznego dokumentu zatwierdzonego przez Radę Ministrów w dniu 25 lutego 2003 roku.

Opracowywany projekt Studium musi być zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oraz planami i programami przyjętymi w gminie. Natomiast dokumenty te, jak zostało to wyżej wspomniane, są dostosowywane do zapisów krajowych polityk i strategii opartych na standardach i przepisach wspólnotowych oraz przyjętych przez Polskę konwencjach międzynarodowych.

Analizowany projekt zmiany Studium uwzględnia te zapisy poprzez poddanie go ocenie oddziaływania na środowisko, jaką jest także opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko skutków ustaleń Studium. Jednocześnie w procedurze sporządzania Studium, jak i prognozy zapewniony jest dostęp społeczeństwa i możliwość konsultacji obu dokumentów. Przeanalizowano również wszystkie aspekty środowiskowe, takie jak wpływ na ewentualne obszary Natura 2000, które jednak nie występują na obszarze opracowania. Dodatkowo w zakresie prognozy został określony monitoring realizacji ustaleń Studium i ich wpływ na środowisko przyrodnicze. Jednocześnie określając w projekcie Studium szczegółowe parametry zagospodarowania terenu i jego przeznaczenie wzięto pod uwagę możliwości przyjęcia nowej zabudowy na dany obszar oraz jego chłonność środowiskową.

7.4. Skutki braku realizacji ustaleń projektu Studium

Brak udziału człowieka i nieumiejętne kształtowanie właściwych procesów ekologicznych w dłuższej perspektywie czasowej może doprowadzić na danym terenie do postępującej degradacji zarówno środowiska przyrodniczego, jak i krajobrazu. Może to być spowodowane m.in. niepodlegającym kontroli rozwojem różnego rodzaju działalności człowieka niszczącego środowisko, wzrostu zanieczyszczeń pochodzących z działalności rolniczej, czy też wzrostu zanieczyszczeń gazowych i pyłowych w obrębie zabudowy, ze względu na korzystanie z nieekologicznych systemów grzewczych. W przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany Studium... zajdą pewne zmiany środowiska przyrodniczego na obszarze objętym opracowaniem. Zmiana Studium i jej realizacja poprzez plan miejscowy, przyczyni się do wyeliminowania zabudowania terenów zieleni w sąsiedztwie stawu.

Ze względu na sąsiedztwo z terenami zabudowanymi nie uchwalenie zmiany Studium... może doprowadzić w dłuższym okresie do realizacji inwestycji odbiegających standardami od przyjętych, co spowodować mogłoby pogorszenie jakości środowiska i komfortu życia na tym terenie. Ponadto Studium... jest dokumentem, który wyznacza kierunki w oparciu o istniejące uwarunkowania, ale nie jest aktem prawa miejscowego, co powoduje, że uchwalone w takim czy innym kształcie nie może blokować decyzji o warunkach zabudowy i pozwolenia na budowę. Tym samym w ramach tendencji do zabudowywania terenów rolniczych możliwe jest powstanie na tym terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w oparciu o tzw. dobre sąsiedztwo bez odpowiednio rozwiązanej gospodarki wodno-ściekowej, co zdecydowanie wpłynęłoby negatywnie na obszar opracowania i jego sąsiedztwo. Ponadto powstawanie zabudowy w oparciu o indywidualną decyzję nie zapewnia prowadzenia działań zmierzających do uzbrojenia tego terenu w infrastrukturę techniczną. Prowadzenie zorganizowanej gospodarki wodno-ściekowej w szczególności ma znaczenie na takich obszarach jak obszar opracowania, które położone są blisko zbiornika wodnego i rowu. Należy zauważyć, że każde zainwestowanie terenu wiąże się z trwałym uszczelnieniem znacznych powierzchni, a to wpływa na zmniejszenie zdolności infiltracyjnych gruntów. Natomiast zwiększenie odpływu powierzchniowego wody skutkuje słabszym zasilaniem lokalnych zasobów wodnych, co może w konsekwencji doprowadzić do znacznego obniżenia poziomu wód i zanikania występujących na analizowanym obszarze lub jego bezpośrednim sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych. Dlatego tak ważne jest wyprzedzenie zamierzeń inwestycyjnych dokumentem planistycznym.

7.5. Istotne dla projektu Studium zapisy zawarte w ustawach

Projekt Studium zawiera istotne z punktu widzenia ochrony środowiska i krajobrazu, zapisy wynikające z ustawy *Prawo ochrony środowiska* z dnia 27 kwietnia 2001 r. Zgodnie z art. 72 ww. ustawy w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, m.in. poprzez:

- ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi,
- zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy (...), ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni,
- uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej,
- zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych,
- uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Ustawa ta wskazuje na zakres zagadnień, które należy w studium uwzględnić, a analizowany projekt Studium, odpowiednio do zakresu i problemów, które reguluje, spełnia warunki ustawowe.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, z dnia 16 kwietnia 2004 r., w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody, wśród których do najbardziej istotnych należą:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień,
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody.

Ochrona środowiska związana jest z różnymi dziedzinami działalności ludzkiej. Jednak pozostałe ustawy, regulujące w sposób szczegółowy zakres i zasady tej ochrony – takie jak: *Prawo łowieckie*, *ustawa o ochronie zwierząt*, *ustawa o lasach*, *ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych* dotyczą w zasadzie innej problematyki, niż ta zawarta w treści analizowanego projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

7.6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu Studium

Wśród istniejących i potencjalnych problemów ochrony środowiska w gminie Stęszew, które także dotyczą terenu objętego opracowaniem wymienić należy m. in.:

- zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych pochodzące z prowadzonej działalności rolniczej,
- zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych innego pochodzenia niż rolnicze (m. in. źle użytkowane zbiorniki bezodpływowe),
- indywidualne sposoby ogrzewania zabudowy mieszkaniowej,
- przekształcenia ziemi, związane z budową dróg i domów,
- ograniczanie naturalnej bioróżnorodności, poprzez intensyfikację zabudowy oraz wprowadzanie gatunków obcych,
- lokalizacja sieci infrastruktury technicznej wymagających określenia stref ograniczonego użytkowania.

Opracowywany dokument odnosi się do terenu nieużytkowanego na zainwestowany, dla którego najistotniejsze jest zapewnienie różnorodności biologicznej i ograniczenie zanieczyszczeń przenikających do gleby oraz powietrza.

8. Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu Studium

8.1. Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby

Na obszarze opracowania nie przewiduje się większych zmian rzeźby terenu, większym przekształceniom mogą ulec tereny pod lokalizację infrastruktury technicznej. Wszelkie tego typu przekształcenia, prowadzące do wprowadzenia nowego zainwestowania, w postaci infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, wiążą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. Mogą w ten sposób powstawać nowe formy antropogeniczne, takie jak: zwałowiska, nasypy, powierzchnie niwelowane. Z tego powodu ważnymi zapisami projektu zmiany Studium są zapisy w zakresie

zagospodarowania mas ziemnych, w których ustalono, że warunki zgody na zmianę ukształtowania terenu lub jej zakaz należy dokładnie określić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przy czym dopuszczono zagospodarowanie mas ziemnych pochodzących z wykopów, a spełniających standardy jakości gleby lub ziemi na działce inwestorskiej, poprzez wykorzystanie ich do kształtowania terenów zieleni towarzyszącej inwestycjom, z możliwością usuwania ich także poza obszar planu, zgodnie z przepisami odrębnymi.

8.2. Oddziaływanie na warunki podłoża

W wyniku wprowadzonego zapisami planu zainwestowania warunki podłoża na przedmiotowym obszarze mogą ulec pewnym zmianom. W miejscach lokalizacji elementów infrastruktury technicznej i ewentualnych dojazdów nastąpi uszczelnienie powierzchni kosztem obszarów biologicznie czynnych.

Pod względem warunków geologiczno-inżynierskich przedmiotowy teren, ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo zbiornika wodnego i rowu oraz niewielką powierzchnię nie przedstawia wystarczających warunków do sytuowania zabudowy, dlatego też w zmianie Studium projektowany jest jedynie pod lokalizację infrastruktury technicznej oraz została dopuszczona realizacja zieleni urządzonej.

8.3. Oddziaływanie na warunki wodne

Wprowadzone kierunki zagospodarowania przestrzennego określają zasady ochrony środowiska i jej zasobów, w tym wód podziemnych i powierzchniowych. Jednocześnie ustalono zasady prowadzenia gospodarki wodno – ściekowej. Ustalono w nich: konieczność dążenia do ochrony jakości wód podziemnych i powierzchniowych poprzez zmniejszenie obciążeń i wyeliminowanie zrzutów zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych, obowiązek minimalizacji oddziaływania na środowisko poprzez rozwiązanie gospodarki wodno - ściekowej w nawiązaniu do planowanych rozwiązań w tej części gminy, dostosowanie, ze względu na ochronę wód podziemnych, lokalizacji nowych obiektów, szczególnie tych uciążliwych dla środowiska, do struktur hydrogeologicznych, a ze względu na potrzebę nieograniczania infiltracji wód opadowych powinno się przeznaczać na cele budowlane wyłącznie niezbędnych fragmenty zagospodarowywanych obszarów oraz stosować w miarę możliwości materiały pozwalające na infiltrację wód opadowych. Jednocześnie ustalono, że powinno się w miarę możliwości stosować rozwiązania zmierzające do przeciwdziałania skutkom suszy poprzez zwiększenie małej retencji wodnej oraz wdrażanie proekologicznych metod retencjonowania wody.

Prowadzenie prac budowlanych, w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej, wymaga ingerencji w powierzchnię ziemi i warunki gruntowe, a co za tym idzie, w sposób pośredni oddziałuje również na kształtowanie lokalnych warunków wodnych. Realizacja infrastruktury technicznej może wiązać się z miejscowym wzrostem udziału powierzchni uszczelnionych oraz pojawieniem się nowych obiektów, których funkcjonowanie związane jest z generowaniem ścieków. Brak szczegółowego określenia zasad prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej na terenach zabudowy, jak również niewłaściwego sposobu prowadzenia prac budowlanych, może skutkować zanieczyszczeniem zasobów wód podziemnych i powierzchniowych, obniżeniem poziomu zalegania wód gruntowych, czy też zniszczenie lub naruszenie koryt przepływających przez obszar opracowania wód powierzchniowych. Niewłaściwe prowadzenie inwestycji budowlanych skutkować może także ograniczeniem zasilania zbiorników i cieków wodnych, prowadząc w konsekwencji do ich zaniku (przerwanie ciągłości systemów, melioracyjnych, ograniczenie zasilania cieków wodami opadowymi i roztopowymi itd.). Dlatego też, aby zminimalizować lub wyeliminować ryzyko wspomnianych powyżej oddziaływań konieczne było wprowadzenie do projektu zmiany Studium szczegółowych ustaleń m.in. w zakresie prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, które zostały powyżej przytoczone.

Zapisy te pozwolą, aby stan wód gruntowych nie uległ pogorszeniu w wyniku potencjalnych zanieczyszczeń mogących pochodzić z wprowadzanej zapisami Studium funkcji terenu. Wprowadzone zapisy projektu Studium, w przypadku realizacji infrastruktury wodno-ściekowej nie spowodują nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza

Odry.” Jednocześnie dla jednolitej części wód podziemnych nr 62, do której należy obszar opracowania realizacja głównych celów środowiskowych takich jak: osiągnięcie stanu ilościowego i chemicznego przynajmniej dobrego oraz zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych będzie zapewniona po rozbudowie sieci infrastruktury technicznej wodno-kanalizacyjnej.

8.4. Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000

Projekt Studium nie obejmuje terenów wchodzących w obszary chronione ani obszary Natura 2000. Jednocześnie jego skala, proponowana funkcja infrastruktury technicznej z dopuszczeniem zieleni urządzonej i niewielki zasięg oddziaływania nie będą miały wpływu na zlokalizowane poza obszarem opracowania: obszary Natura 2000 „Ostoja Wielkopolska” – kod obszaru PLH 300010, oraz „Ostoja Rogalińska” – kod obszaru PLB300017 oraz Wielkopolski Park Narodowy.

Realizacja zapisów projektu Studium.... nie wpłynie na faunę obszaru analizowanego gdyż nie zwiększa udziału zabudowy. Każde przeznaczenie wpływające na rozwój osadnictwa na danym terenie niesie za sobą również konsekwencje w postaci wzrostu ruchu komunikacyjnego. Szczególnie uciążliwy może być etap prowadzenie prac budowlanych, który oprócz wzrostu ruchu ciężarowego, generującego hałas i zwiększone zapylenie także ingeruje w rzeźbę terenu. Niemniej jednak wprowadzana funkcja nie przewiduje realizacji nowej zabudowy, a zagospodarowanie terenu ma odbywać się w sposób poprawiający walory przyrodnicze i krajobrazowe danego terenu, pozostawiając niezbędne połączenia przyrodnicze. Na terenie opracowania nie znajdują się żadne siedliska lęgowe, które mogłyby ulec zniszczeniu, a przez to obniżeniu populacji jakiegoś gatunku.

Jak wynika z powyższego wprowadzone przeznaczenie nie będzie miało praktycznie wpływu na oddalone obszary Natura 2000. Wprowadzone zainwestowanie nie wpłynie na zmniejszenie liczebności populacji gatunków chronionych, zmniejszenie ich zagęszczenia lub zmniejszenie zajmowanej przez nią powierzchni, gdyż na obszarze opracowania nie przewiduje się większego uszczelnienia powierzchni terenu. Niemniej jednak istotne jest, aby na w trakcie prac budowlanych, w przypadku lokalizacji infrastruktury technicznej, zachowane zostały okresy ochronne w przypadku stwierdzenia występowania gatunków chronionych zwierząt i nie były one prowadzone w porze nocnej. W przypadku natrafienia w trakcie robót na siedliska zwierząt objętych ochroną powinny zostać powiadomione odpowiednie służby. Zgodnie z art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013r. poz. 1232 ze zm.) w trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcie jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska (a więc również gatunków i siedlisk roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną), na obszarze prowadzonych prac. Jednocześnie w przypadku stwierdzenia występowania gatunku objętego ochroną, inwestora będą obowiązywać zakazy i nakazy wynikające z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Na etapie opracowywania zmiany Studium nie stwierdzono takich stanowisk, co umożliwia realizację projektowanych funkcji, bez naruszenia przepisów prawa dotyczących ochrony przyrody.

8.5. Oddziaływanie na stan higieny atmosfery, klimat lokalny i akustyczny

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium..., szczególnie biorąc pod uwagę projektowane funkcje, nie wpłynie znacząco na zmianę warunków klimatu akustycznego.

W zapisach zmiany Studium ustalono, że należy dążyć do utrzymania wysokiej jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń np. poprzez stosowanie do celów grzewczych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi spalanych w urządzeniach o wysokim stopniu sprawności oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Ponadto ustalono, że oddziaływanie na środowisko, związane z funkcją terenu nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł

prawny.

Niewielka skala opracowania oraz rodzaj funkcji wprowadzanej na obszar opracowania nie spowodują negatywnego wpływu na klimat lokalny, a mikroklimat tego terenu nie powinien się zmienić. Jednocześnie na terenach zagospodarowanych powstaną nowe nasadzenia, w tym drzew, co pozwoli na zachowanie równowagi w procesie transpiracji wody do powietrza. Ponadto pozostawienie jako niezabudowanego terenu w sąsiedztwie terenów otwartych nie spowoduje ograniczeń w możliwości przewietrzania poszczególnych terenów. Realizacja funkcji projektowanej również nie wiąże się ze zmianą warunków termicznych.

Zapisy zmiany Studium określające preferowane sposoby ogrzewania oraz prowadzenie gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi, a także intensywność zabudowy uwzględniają zalecenia zawarte w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”.

8.6 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Wprowadzenie infrastruktury pozostanie nie bez znaczenia dla istniejących na terenie opracowania roślin i zwierząt. Proponowane zmiany zawarte w omawianym dokumencie nie wpłyną diametralnie na rozerwanie siedlisk, gdyż nie mają one charakteru wielkoskalowego. Każde nowe zainwestowanie wymagające prowadzenia robót budowlanych może przyczynić się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie. Dlatego też projekt zmiany Studium określa postępowanie w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych i tym samym zapewnia warunki do podtrzymania bioróżnorodności biologicznej. Ponadto projekt zmiany Studium pozostawia tereny najistotniejsze dla funkcjonowania środowiska w swoim dotychczasowym przeznaczeniu, bez wprowadzania zainwestowania - tereny przyrodne. Tym samym dla gatunków zwierząt preferujących środowisko wodne i jego otoczenie pozostawiono swobodną strefę przemieszczania się.

8.7 Oddziaływanie na ludzi

Projekt Studium będzie wpływał na warunki życia społeczności lokalnej poprzez umożliwienie wprowadzenia dodatkowej infrastruktury technicznej oraz terenów zieleni urządzonej, co spowoduje, po uchwaleniu planów miejscowych, poprawę jakości życia we wsi Piekary. Jednocześnie projektowana infrastruktura może przyczynić się do rozwijania terenów inwestycyjnych w sąsiedztwie przy jednoczesnym podnoszeniu komfortu życia, ale również dbałości o środowisko. Kontynuacja terenów zieleni urządzonej występujących w sąsiedztwie przyczyni się również do poprawy ładu przestrzennego okolicy i stworzenia kompleksowej przestrzeni publicznej stanowiącej centrum wsi Piekary.

8.8 Oddziaływanie na krajobraz

Projekt Studium w swoim zakresie wpłynie nieznacznie na krajobraz, gdyż proponowana funkcja przewiduje realizację infrastruktury technicznej oraz dopuszcza wprowadzenie zieleni urządzonej. Jednocześnie nie przewiduje się wprowadzania inwestycji o charakterze wielkoskalowym. Projektowane zagospodarowanie będzie wykorzystywało naturalne predyspozycje środowiska, a zapisy dążące do zintensyfikowania inwestycji respektują lokalne uwarunkowania i charakter zabudowy. Ponadto pod względem zagospodarowania przeznaczenie w projekcie Studium stanowi kontynuację sąsiednich terenów infrastruktury technicznej oraz zieleni. Całościowe ujęcie tego fragmentu jest istotne z urbanistycznego punktu widzenia, gdyż stanowi ono zagospodarowanie centrum wsi Piekary, przy drodze powiatowej.

8.9 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Projekt Studium nie obejmuje swoim zasięgiem miejsc występowania udokumentowanych złóż zasobów naturalnych i nie przewiduje wprowadzania jednostek, które mogłyby ewentualnie kolidować z eksploatacją złóż na terenach sąsiadujących.

8.10 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Projekt Studium nie obejmuje swoim zasięgiem żadnych stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków archeologicznych, czy rejestrze zabytków. Nie znajdują się na nim również inne zabytki objęte ochroną konserwatorską.

Jednocześnie projektowane przeznaczenie nie powoduje negatywnego oddziaływania na zabytki i dobra materialne znajdujące się w sąsiedztwie gdyż z takimi się nie styka, jego skala jest niewielka, a przeznaczenie nieuciążliwe.

8.11. Transgraniczne oddziaływanie

Zapisy projektu Studium nie przewidują realizacji inwestycji mogących wpłynąć na integralność obszarów objętych ochroną oraz przekraczających swym oddziaływaniem nieruchomości, na której mają być realizowane. Skumulowane oddziaływanie na elementy środowiska skutków realizacji zapisów projektu Studium nie będzie mieć zasięgu transgranicznego.

9. Rozwiązania alternatywne

Zaproponowane w projekcie Studium zagospodarowanie terenów we wsi Piekary nie powinno w większym stopniu wpływać na obszary z nim sąsiadujące oraz nie niesie za sobą negatywnych skutków dla środowiska przyrodniczego, co zapewniają zapisy dotyczące kształtowania środowiska przyrodniczego zawarte w projekcie zmiany Studium. Możliwe rozwiązania alternatywne zostały przeanalizowane na etapie sporządzania koncepcji zmiany Studium, a zaproponowane zagospodarowanie w opracowywanym projekcie można uznać za optymalne.

Wprowadzenie zainwestowania w postaci infrastruktury technicznej z dopuszczeniem zieleni urządzonej na analizowanym terenie nie wpłynie negatywnie na środowisko przyrodnicze. Pozostawienie terenu w obecnym kształcie może doprowadzić do negatywnych zjawisk w sensie przyrodniczym, tj.: wprowadzania zainwestowania bez zachowania ładu przestrzennego i przestrzegania zasad ochrony środowiska oraz jego obecnych standardów. Stąd zaproponowane w zmianie Studium przeznaczenie terenu, wydaje się być najbardziej optymalnym i kontynuuje zagospodarowanie terenów bezpośrednio sąsiednich.

10. Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko

W działaniach tych szczególny nacisk położony powinien być na ograniczenie inwestycji mogących mieć negatywny wpływ na środowisko, a także na zadrzewianie, rekultywację gleby oraz wprowadzanie roślinności, która pozwoli na przywrócenie równowagi przyrodniczej na obszarze gminy. Zapisy projektu Studium omówione w rozdziale 8 zapewniają ograniczenie ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko istniejącej i projektowanej funkcji, jaką jest przede wszystkim infrastruktury technicznej z dopuszczeniem zieleni urządzonej.

Jednocześnie realizacja zapisów Studium nie spowoduje negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze obszarów NATURA 2000. W przypadku stwierdzenia występowania gatunku chronionego ptactwa należy zgodnie z przepisami prawa ograniczyć okresy prowadzenia robót budowlanych do terminów poza okresami lęgowymi ptactwa oraz zaniechanie prowadzenia prac w porze nocnej.

11. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektu Studium oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji zapisów zmiany Studium w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania nastąpi po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powstaną w oparciu o opracowywany dokument. Wynika to z faktu, iż Studium... stanowi dokument strategiczny, ale nie dający podstaw do realizacji zaproponowanych kierunków rozwoju.. Monitorowanie zamierzeń

inwestycyjnych odbywać się będzie na etapie występowania inwestora o pozwolenie na budowę, a następnie poprzez coroczną analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. W zakresie ochrony środowiska prowadzony jest monitoring przeprowadzany przez odpowiednie służby, zarówno ochrony środowiska, przyrody czy sanitarne. Należą do nich m.in. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, jak i wydziały ochrony środowiska urzędu wojewódzkiego, powiatowego oraz gminy Stęszew. Polega on na corocznej analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu (w szczególności dotyczącego: stanu wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, klimatu akustycznego, gleb) oraz na analizie i ocenie innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji. Wyniki monitoringu stanu środowiska przyrodniczego są publikowane w odpowiednich opracowaniach, takich jak np. Raport o stanie środowiska województwa wielkopolskiego, wydawanym co roku. Ponadto na obszarze opracowania i jego sąsiedztwie są dokonywane pomiary hałasu komunikacyjnego wykonywane zarówno poprzez odpowiednich zarządców dróg, jak i służby inspektoratu ochrony środowiska.

Jednocześnie poza aspektem środowiskowym, ważny jest aspekt społeczny skutków realizacji zapisów Studium. Sporządzający może zbadać stopień zadowolenia mieszkańców gminy z tych postanowień drogą ankietową bądź poprzez wprowadzenie konsultacji społecznych, przeprowadzanych przy okazji analizy wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyniki analiz dotyczących aktualności dokumentów planistycznych z potrzebami mieszkańców i gminy powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady. Dlatego proponuje się, aby analizy dotyczące stanu poszczególnych komponentów środowiska na obszarze objętym opracowaniem były przeprowadzane również z taką częstotliwością. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska powinny być przeprowadzane zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach, a także w specjalistycznych opracowaniach określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska. Z uwagi na różnorodność zagadnień dotyczących metody i wymogów jakie wskazane są w przypadku prowadzenia monitoringu poszczególnych komponentów środowiska, w niniejszym opracowaniu nie przytoczono ich brzmienia.

12. Streszczenie

Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew w Piekarach.

Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Miejskiej Gminy Stęszew zawierający ustalenia realizacyjne, a także rysunek projektu zmiany Studium w skali 1 : 10 000.

Zgodnie z uzasadnieniem do uchwały Nr IV/37/2015 Rady Miejskiej Gminy Stęszew z dnia 5 lutego 2015 r. potrzeba sporządzenia dla wyżej wymienionego obszaru zmiany Studium wynika z woli zmiany kierunku zagospodarowania przestrzennego z terenu zabudowy mieszkaniowej na teren infrastruktury gminnej, przy jednoczesnym zabezpieczeniu prawidłowego funkcjonowania terenów sąsiednich oraz ustaleniu właściwych parametrów i wskaźników dla projektowanych inwestycji.

W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew, zatwierdzonym uchwałą Rady Miejskiej Gminy Stęszew nr XXXIX/333/2014 z dnia 11 września 2014 r., analizowany obszar znajduje się na terenach oznaczonych symbolem M – zabudowa mieszkaniowa.

Niniejsza prognoza złożona jest z dwóch części. Pierwsza część stanowi ocenę istniejących uwarunkowań środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem podziału na jego poszczególne elementy: obecne użytkowanie terenu, warunki gruntowe, warunki glebowe, rzeźbę terenu, warunki wodne, szatę roślinną i świat zwierzęcy, klimat lokalny i komfort akustyczny. Obszar opracowania obejmuje działki nr ewid. 5/6 i 5/7 położone w obrębie geodezyjnym Piekary, gm. Stęszew o łącznej powierzchni ok. 0,0329ha. W jego granicach znajdują się tereny nieurządzone, znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy jednorodzinnej i gospodarstw rolnych, zbiornika wodnego oraz zieleni publicznej. Układ

komunikacyjny terenu oparty jest o drogę powiatową nr 2455P. **Na obszarze istnieje infrastruktura techniczna – gazowa (gazociąg średniego ciśnienia dn 63PE).**

Natomiast druga część odnosi się do konkretnych zapisów projektu zmiany Studium w kontekście ich zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, jak również ich oddziaływania na poszczególne komponenty. Prognoza wykazuje, iż zapisy projektu zmiany Studium nie spowodują realizacji inwestycji wpływających w znacznym stopniu negatywnie na środowisko na analizowanym obszarze oraz w jego otoczeniu. Ponadto intencją stworzenia nowych zapisów Studium było wprowadzenie nowego zainwestowania w oparciu o panujące obecnie w ochronie środowiska standardy i dostosowanie treści do obowiązujących w tym zakresie regulacji prawnych. W prognozie odniesiono się m.in. do zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, o ochronie przyrody, Prawo wodne oraz przytoczono konkretne zapisy projektu zmiany Studium, spełniające wymogi wynikające z tych i innych ustaw. Dotyczą one m.in. gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi, gospodarki odpadami, zagospodarowania ścieków, mas ziemnych.

Na obszarze opracowania nie przewiduje się większych zmian rzeźby terenu, większym przekształceniom mogą ulec tereny pod lokalizację infrastruktury technicznej. Wszelkie tego typu przekształcenia, prowadzące do wprowadzenia nowego zainwestowania, w postaci infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, wiążą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. Mogą w ten sposób powstawać nowe formy antropogeniczne, takie jak: zwałowiska, nasypy, powierzchnie niwelowane. Z tego powodu ważnymi zapisami projektu zmiany Studium są zapisy w zakresie zagospodarowania mas ziemnych.

W wyniku wprowadzonego zapisami planu zainwestowania warunki podłoża na przedmiotowym obszarze mogą ulec pewnym zmianom. W miejscach lokalizacji elementów infrastruktury technicznej i ewentualnych dojazdów nastąpi uszczelnienie powierzchni kosztem obszarów biologicznie czynnych.

Zapisy Studium pozwolą, aby stan wód gruntowych nie uległ pogorszeniu w wyniku potencjalnych zanieczyszczeń mogących pochodzić z wprowadzanej zapisami Studium funkcji terenu. Wprowadzone zapisy projektu Studium, w przypadku realizacji infrastruktury wodno-ściekowej nie spowodują nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.” Jednocześnie dla jednolitej części wód podziemnych nr 62, do której należy obszar opracowania realizacja głównych celów środowiskowych takich jak: osiągnięcie stanu ilościowego i chemicznego przynajmniej dobrego oraz zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych będzie zapewniona po rozbudowie sieci infrastruktury technicznej wodno-kanalizacyjnej.

Projekt Studium nie obejmuje terenów wchodzących w obszary chronione ani obszary Natura 2000. Jednocześnie jego skala, proponowana funkcja oraz niewielki zasięg oddziaływania nie będą miały wpływu na zlokalizowane poza obszarem opracowania: obszary Natura 2000 „Ostoja Wielkopolska” – kod obszaru PLH 300010, oraz „Ostoja Rogalińska” – kod obszaru PLB300017 oraz Wielkopolski Park Narodowy.

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium..., szczególnie biorąc pod uwagę projektowane funkcje, nie wpłynie znacząco na zmianę warunków klimatu akustycznego.

W zapisach zmiany Studium ustalono, że należy dążyć do utrzymania wysokiej jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń, a niewielka skala opracowania oraz rodzaj funkcji wprowadzanej na obszar opracowania nie spowodują negatywnego wpływu na klimat lokalny, a mikroklimat tego terenu nie powinien się zmienić.

Wprowadzenie infrastruktury pozostanie nie bez znaczenia dla istniejących na terenie opracowania roślin i zwierząt. Proponowane zmiany zawarte w omawianym dokumencie nie wpłyną diametralnie na rozerwanie siedlisk, gdyż nie mają one charakteru wielkoskalowego. Każde nowe zainwestowanie wymagające prowadzenia robót budowlanych może przyczynić się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie. Dlatego też projekt zmiany Studium określa postępowanie w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych i tym samym zapewnia warunki do podtrzymania bioróżnorodności biologicznej. Ponadto projekt zmiany Studium pozostawia tereny najistotniejsze dla funkcjonowania środowiska w swoim dotychczasowym przeznaczeniu, bez wprowadzania zainwestowania

- tereny przyrodne. Tym samym dla gatunków zwierząt preferujących środowisko wodne i jego otoczenie pozostawiono swobodną strefę przemieszczania się.

Projekt Studium będzie wpływał na warunki życia społeczności lokalnej poprzez umożliwienie wprowadzenia dodatkowej infrastruktury technicznej oraz terenów zieleni urządzonej, co spowoduje, po uchwaleniu planów miejscowych, poprawę jakości życia we wsi Piekary. Jednocześnie projektowana infrastruktura może przyczynić się do rozwijania terenów inwestycyjnych w sąsiedztwie przy jednoczesnym podnoszeniu komfortu życia, ale również dbałości o środowisko. Kontynuacja terenów zieleni urządzonej występujących w sąsiedztwie przyczyni się również do poprawy ładu przestrzennego okolicy i stworzenia kompleksowej przestrzeni publicznej stanowiącej centrum wsi Piekary.

Projekt Studium w swoim zakresie wpłynie nieznacznie na krajobraz, gdyż proponowana funkcja przewiduje realizację infrastruktury technicznej oraz dopuszcza wprowadzenie zieleni urządzonej. Jednocześnie nie przewiduje się wprowadzania inwestycji o charakterze wielkoskalowym. Projektowane zagospodarowanie będzie wykorzystywało naturalne predyspozycje środowiska, a zapisy dążące do zintensyfikowania inwestycji respektują lokalne uwarunkowania i charakter zabudowy. Ponadto pod względem zagospodarowania przeznaczenie w projekcie Studium stanowi kontynuację sąsiednich terenów infrastruktury technicznej oraz zieleni. Całościowe ujęcie tego fragmentu jest istotne z urbanistycznego punktu widzenia, gdyż stanowi ono zagospodarowanie centrum wsi Piekary, przy drodze powiatowej.

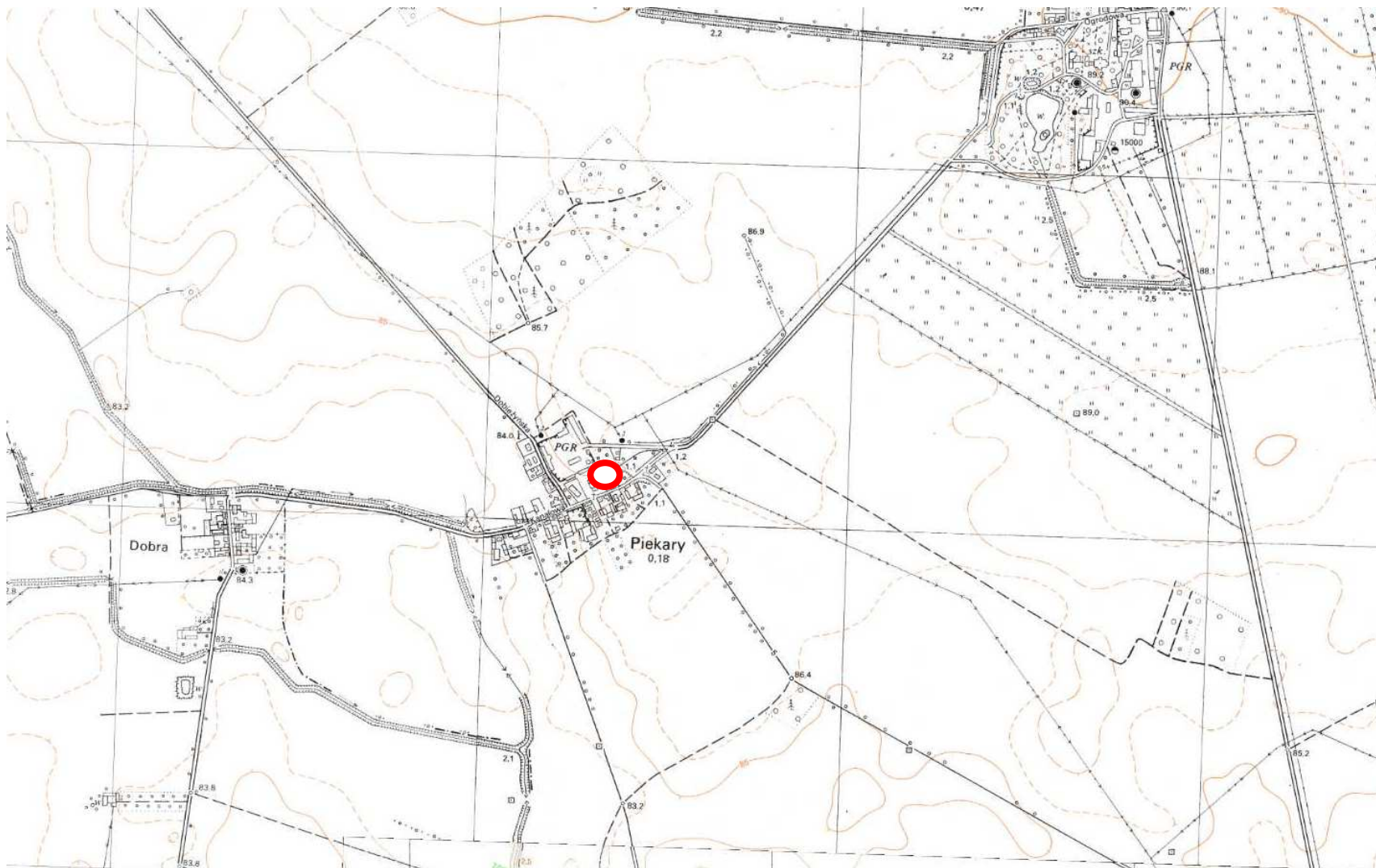
Projekt Studium nie obejmuje swoim zasięgiem miejsc występowania udokumentowanych złóż zasobów naturalnych i nie przewiduje wprowadzania jednostek, które mogłyby ewentualnie kolidować z eksploatacją złóż na terenach sąsiadujących.

Projekt Studium nie obejmuje swoim zasięgiem żadnych stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków archeologicznych, czy rejestrze zabytków. Nie znajdują się na nim również inne zabytki objęte ochroną konserwatorską. Jednocześnie projektowane przeznaczenie nie powoduje negatywnego oddziaływania na zabytki i dobra materialne znajdujące się w sąsiedztwie gdyż z takimi się nie styka, jego skala jest niewielka, a przeznaczenie nieuciążliwe.

Ponadto w prognozie zawarto informację o braku konieczności wprowadzania rozwiązań alternatywnych do zaproponowanych w projekcie zmiany Studium, o braku oddziaływania transgranicznego w trakcie realizacji zapisów zmiany Studium, a także o metodach monitoringu i częstotliwości jego przeprowadzania.

ZAŁĄCZNIK NR 1

Lokalizacja obszaru objętego projektem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

ZAŁĄCZNIK NR 2

	
Fot. 1 Teren opracowania	Fot. 2 Sąsiedztwo obszaru opracowania - widok na drogę powiatową w kierunku wschodnim
	
Fot. 3 Zabudowa zagrodowa w sąsiedztwie obszaru opracowania we wsi Piekary	Fot. 4 Teren objęty opracowaniem i staw po zachodniej stronie obszaru.